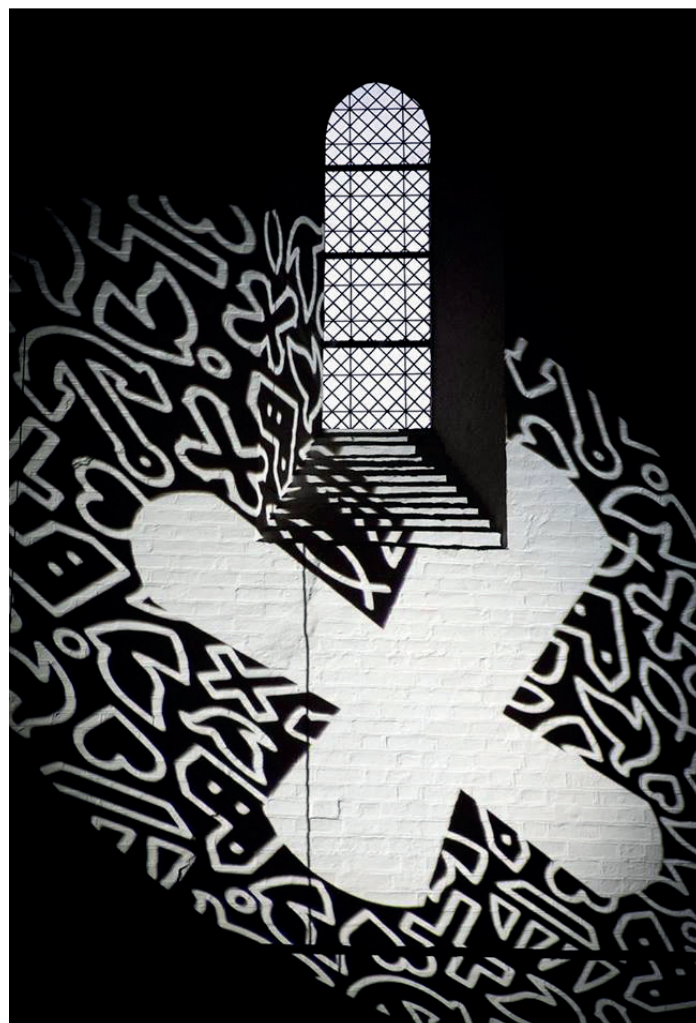

Undervisningsmateriale Konfirmandtræf 2020

Kolofon

Materialet er udarbejdet af Roskilde Stifts religionspædagogiske udvalg og sognepræsterne Thomas Feddersen og Christina Feddersen. Også tak til alle, der undervejs har læst med og kommenteret.

INDHOLD

Forord	s. 4
Indledning	s. 5
Første undervisningsgang	s. 6
Anden undervisningsgang	s. 8
Bilag 1-4	s. 10
Fjer	s. 18

FORORD AF PETER FISCHER MØLLER

Om Jesus som sand Gud og sandt menneske – og om vores mulighed for at blive den bedste udgave af os selv

Når vi siger, at en is smager "himmelsk" betyder det ikke, at den smager af luft eller skyer. Vi mener bare, at den smager så godt, at den ikke kunne være bedre. Når vi kalder en baby for "guddommelig", er det ikke fordi vi tror, det er særligt helligt barn med vinger. Vi giver bare udtryk for vores glæde og forundring livets storhed, og at vi godt ved, det ikke er en selvfølgelighed, men en gave at få sådant et vidunder lagt i hænderne.

Måden vi bruger sproget på afslører, at vi godt ved, at himmel og jord er tæt forbundet med hinanden, og at det guddommelige og det menneskelige ikke er adskilte størrelser. Måske glemmer vi bare, hvordan og hvorfor det lige har noget med Gud og Jesus at gøre. Og hvordan korset kommer ind i billedet, og hvad det betyder for os.

Kristendommen er én lang fortælling om, at Gud ikke har overladt sin verden og sine mennesker til sig selv, men selv følger med og lever med og engagerer sig, for at give os mennesker mulighed for at være den bedste udgave af os selv. Først skabte han mennesket i sit billede, men da menneskene ikke vil nøjes med det, så gav han sin ånd til Jesus, så Jesus som både Gud og menneske kunne leve det sande menneskeliv. Gennem sin søn kunne Gud stadigvæk have fællesskab med mennesker, og gennem Jesus kunne menneskene stadigvæk have fællesskab med Gud og hinanden. Når Jesus på den måde lægger det oveni, som vi mangler for at kunne blive den bedste udgave af os selv, ja så får vi en mulighed for at leve med vores egne mangler og vores egen sårbarhed. Hver gang vi ikke kan tilgive andre eller ikke kan tilgive os selv, og hver gang vi skammer os og ikke tør vise os for verden, så stiller Jesus sig ind foran os og siger: Jeg tog din og alverdens skyld og skam på mig på korset. Opstandelsen åbner livet på ny. Opstandelsen er også din, så rejs dig op og gå ud i livet igen.

Jesus giver os mulighed for at leve med vores egne mangler og vores egen sårbarhed som menneske. Vi er ikke bundet til at stræbe efter magt og konkurrere med hinanden. Vi er fri for at gøre os bedre end vi er eller for at føle os uduelig og ensomme. Gud har mere at sige om os, end det de andre siger, og det jeg siger om mig selv. Og når vi ikke skal kæmpe for at retfærdiggøre os selv og tage os bedre ud, så får vi inspiration og kræfter til at gøre noget andet: tilgive de andre, give mad til de sultne, besøge de syge, hjælpe over og bære med. Det er ikke så ofte og ikke så længe vi magter det, men når det sker, oplever vi små glimt af noget guddommeligt. Så er det som om himlen er kommet til jorden og menneskelivet i et splitsekund er helt guddommeligt. Som en gave, der pludselig bliver lagt i vores hænder. Livet er pludselig langt større og smager af meget mere end vi havde turde tro og håbe.

INDLEDNING

Kære præst og konfirmandlærer

Her får du undervisningsmaterialet til årets konfirmandtræf i Roskilde Domkirke. Vi glæder os til at se jer og håber, vi igen i år får besøg af 3500 konfirmander og deres voksne fra alle dele af stiftet.

Temaet for undervisningsmaterialet og årets konfirmandtræf

Temaet for dette års konfirmandtræf er nadveren, som i materialet belyses gennem de fire grundfølelser og temaet om Jesus' to naturer som sandt menneske og sand Gud. Man kan aldrig forstå nadverens fulde dybde uden at se den gennem troens øjne, og det forsøger vi gennem disciplenes øjne og ved at koble nadveren med de fire grundfølelser i et menneske: Frygt, vrede, sorg og glæde. Vi har valgt fire disciple, som udtrykker hver sin grundfølelse - Peter knyttes til vrede, Judas til sorg, Thomas til frygt og Johannes til glæde. Scenen er den samme, nemlig nadverbordet Skærtorsdag. Hver discipel repræsenterer en følelse, og hvad der sker ved nadverbordet. Konfirmanderne får altså fire forskellige disciple, de fire grundfølelser og fire forskellige vidnesbyrd om, hvad der sker ved nadverbordet. Disciplene bliver på denne måde repræsentanter for de dybeste følelser, der er på spil i et menneske, og de følelser var til stede den sidste aften, disciplene var sammen med Jesus, ligesom de er til stede i vores liv i dag. Nadveren bliver aktuel og giver mening, dengang som nu.

Brug af dette materiale

I materialet er der et undervisningsoplæg til to moduler á halvanden time inkl. andagter. Materialet er bygget op, så der er flere ideer, end der er tid i hver undervisningsgang, så man kan plukke de ideer, man vil bruge.

Forberedelse til besøget i domkirken

Det er en stor fordel, hvis konfirmanderne forinden har øvet to salmer, nemlig **DDS nr. 70** (*Du kom til vor runde jord*) og **192** (*Hil dig, Frelser og Forsoner* - melodi Hoffmann), Trosbekendelsen og Fadervor. Det er også vigtigt, at konfirmanderne kender til at gå til nadver, og at I forklarer dem, hvad kontinuerlig nadver er og gerne øver det med dem.

Besøget i domkirken

Ved besøget i domkirken skal holdene rundt på fire poster plus en aktivitetspost med udgangspunkt i nadverbordet, hvor alle disciplene og grundfølelserne er repræsenteret. Denne post har tidligere været en musikpost med lysshow, men den er skiftet ud, fordi posten ikke fungerede for de hold som var placeret i kapellerne.

Due og fjer

Det er frivilligt, om I udarbejder små bønner med konfirmanderne til at hænge under duen i domkirken. Hvis I gør det, skal I bruge skabelonen på side 18, og fjerene være stiftet i hænde senest d. 27. januar 2020.

FØRSTE UNDERVISNINGSGANG

FØRSTE UNDERVISNINGSGANG: TONATURLÆREN

Formål: At præsentere konfirmanderne for Jesus' to naturer - både det menneskelige og det guddommelige. At præsentere konfirmanderne for både det, de kender, og det, som er meget fremmed fra dem.

Jesus menneske og Gud (ca. 20 min.)

Tavlestafet

Del konfirmanderne i to hold. Stil dem gruppevis for enden af rummet/gangen. Hver gruppe har sin del af tavlen/flipover/stort stykke papir på væggen. Hvert hold får en tusch/stykke kridt, som de skal bruge til at skrive så mange ord/ideer/associationer op som muligt om dagens stafet-ord.

Den første konfirmand fra hvert hold løber op og skriver den første ide/ord på tavlen og løber tilbage med kridtet, som gives videre til den næste i rækken. Den næste løber op og skriver næste ord/ide osv. Det gælder om, at hvert hold får skrevet så mange ord/ideer som muligt. Giv holdene 1 minut til lige at snakke sammen og lægge taktik, inden I går i gang med øvelsen. Start stafetten og lad den vare enten i et vist antal minutter eller næsten så længe, konfirmanderne har noget at skrive. Afslut stafetten ved at tælle op, hvor mange forskellige ord/ideer hvert hold har skrevet. Saml til sidst op ved at inddele ordene på tavlen i ord, der viser, at Jesus var menneske, og ord, der viser, at Jesus var Gud.

Tavlestafet med eksempler på at Jesus var menneske:

Han blev født, han døde, han spiste, han talte, han havde familie og venner

Tavlestafet med eksempler på at Jesus var Gud:

Han lavede vand til vin, han helbredte, der var engle sang, da han blev født, han opstod, han gjorde Guds vilje

Kreativt arbejde to og to. Vælg mellem forslag 1 og 2

FORSLAG 1: Jesus' Facebook-profil. (Ca. 45 minutter. 30 minutter til at udfylde Facebook (brug evt. **bilag 1**), derefter 15 minutter til fremlæggelse).

Facebook er valgt, selv om det sandsynligvis ikke er konfirmandernes primære sociale medie. Men de kender det og mange bruger det som platform, der går på tværs af generationer, ikke helt ulig konfirmationsforberedelsen. Vi går ud fra, at de fleste undervisere og konfirmander kan relatere til en facebookprofil.

Følgende felter skal udfyldes:

Arbejder her, uddannelse, følges af, venner, familie, har boet, livsbegivenheder, deltager i begivenheder, medlem af grupper, kontaktoplysninger, minder.

FORSLAG 2: At beskrive et menneske (Ca. 45 min.)

Tal med konfirmanderne om, hvordan vi beskriver hinanden. Nogle ord handler om, hvordan vi ser ud, andre om hvordan vi er, andre ord igen beskriver, hvad vi er gode til. Fx Stærk, god til fodbold, blå øjne, læser hurtigt.

Nu skal konfirmanderne to og to beskrive hinanden (Ca 15. minutter).
Skriv ca. 10 ord om din sidemakker. Ordene skal beskrive din sidemakker, som hvis du ville anbefale din makker til en ven, og der skal være ord inden for alle tre grupper: Hvordan vi ser ud, hvordan vi er, og hvad vi er gode til. Beskrivelserne fremlægges.

Hvis man har et hold, hvor man er i tvivl om, om de siger pæne ting om hinanden, kan de fx beskrive præsten i stedet for.

Nu deles holdet i to mindre hold (Ca. 15 min.).

Hold 1 får udleveret *den apostolske trosbekendelse*. Hold 2 får udleveret *den nikænonkonstantinopolitanske trosbekendelse* (**bilag 2**).

Hvert hold kan arbejde samlet eller deles i mindre grupper af 2- 3 konfirmander. Opgaven lyder: Sæt streg under de ord, som beskriver Jesus i Trosbekendelsen.

Derefter læser præsten de to trosbekendelser højt. I hvilken trosbekendelse beskrives Jesus ud fra en biografisk vinkel med livsbegivenheder, og i hvilken beskrives, hvem han er, altså Jesus' væsen?

Ny Trosbekendelse (ca. 15 min.)

Find og skriv på tavlen de ord, som efter konfirmandernes mening skal være med i en Trosbekendelse, altså nøgleord/kerneord/uopgivelige ord... Til slut kan konfirmanderne få udleveret en ny trosbekendelse (**bilag 3**). I kan tale om, hvordan den udleverede trosbekendelse beskriver Jesus? Er der mest vægt på det biografiske (Jesus som menneske) eller på hans væsen (Jesus som Gud)?

Andagt (ca. 25 min.)

- Sig den Den Apostolske Trosbekendelse sammen.
(Lille opgave: Mens vi siger den, så tænk over om du synes, den siger mest om Jesus som menneske eller som Gud)
- Salme: 70, *Du kom til vor runde jord*
(Skal bruges ved konfirmandtræffet i Domkirken)
- Bibelfortælling, Lazarus' opvækkelse fra de døde
- Find i bibelfortællingen ord, som siger noget om Jesus som menneske og som Gud, og lav dem til hashtags
- Bøn: Fadervor
- Salme: 68, *Se, hvilket menneske* (salme om tonaturlæren).

ANDEN UNDERVISNINGSGANG

ANDEN UNDERVISNINGSGANG: OM NADVEREN

Formål: *At nadveren delvist skal afmystificeres for konfirmanderne og opleves gennem sanserne. Og så skal de blive klar over nogle af de teologiske vinkler, der ligger i nadveren.*

Stoledans (ca. 20 min.).

Stoledansen bruges som modbillede på nadveren. Fra stoledans bliver man udelukket, ved nadveren er der plads til alle.

Hav musik klar og det antal stole, konfirmanderne er, stillet op i en kreds. Start musikken, og fjern en stol, sluk for musikken. Dette gentages. Flere og flere vil efterhånden blive udelukket fra fællesskabet. Tal med konfirmanderne om, hvad det gør at blive udelukket fra et fællesskab.

Nadverfortællingen (ca. 20 min.).

Læs en god genfortælling af nadveren Skærtorsdag aften. Brug f.eks. "Bogen" af Bjarne Reuter eller Ingrid Schrøder-Hansens bibelgenfortællinger. (Fokus skal ligge på Skærtorsdag og nadveren, de andre påskedage refereres kort).

Samtale om nadveren (ca. 20 min.)

Bed konfirmanderne skrive ét spørgsmål hver om nadveren ned. Det skal være noget, de har undret sig over eller gerne vil vide. Derefter sætter præsten sig på en stol, og konfirmanderne kan en efter en stille deres spørgsmål. Præsten svarer kort.

Forklar de svære ord som fx legeme og ihukommelse. Hav fokus på brød og vin.

I kirken (ca. 20 min.)

Gå i kirken og lad konfirmanderne smage brødet og vinen/ saften, se flasken og oblatæskan, kalk og disk og hvad der ellers ligger på alteret. Lad dem stille alle de spørgsmål, de kan komme på, f.eks: Hvad symboliserer brød og vin, hvorfor bruger man nogle steder saft, andre steder vin, hvorfor bruger vi brød her og ikke oblater, hvad vil det sige, at brødet er helligt osv? Inddrag gerne lokale skikke.

Spise-sammen-øvelse (ca. 15 min.)

Server et enkelt måltid, f.eks. kiks og juice. Alle skal nu spise sammen, men ingen må tage selv. Alle skal give til hinanden, efter at have spurgt, hvad den anden gerne vil have.

Andagt (ca. 25 min.)

- Salme 192: Hil dig, Frelser og Forsoner - melodi Hoffmann
- Trosbekendelsen
- Hold nadver: Fortæl, at Judas og Peter stadig er med ved bordet/ i fællesskabet. (Peter er den, der veksler mellem tro og tvivl, men det er ham, vi kan identificere os med, Judas er den, der går linen ud). Lad konfirmanderne brainstorme på, hvem der er Judas og Peter i dag, når de selv går til alters om søndagen, altså hvem man helst ikke vil ligge på knæ ved siden af, f.eks. alkoholikeren, der lugter, eller en af de andre konfirmander, man måske ikke snakker så meget med.
- Bøn: Fadervor
- Salme 70: Du kom til vor runde Jord

Øvelse med billeder (ca. 20 min.)

Inddel konfirmanderne i grupper á fire og giv hver gruppe et af nedenstående billeder (**Bilag 4**) med spørgsmål til. Lad dem besvare og saml op i plenum. Eller vis billederne på projektor og tal i plenum. Der er flere billeder end nødvendigt, så du kan vælge dem, du helst vil.

Bed konfirmanderne besvare nogle af følgende spørgsmål ud fra billederne:

- Hvem spiste Jesus sammen med Skærtorsdag aften?
- Hvor sidder Judas og Peter på billedet? Hvordan kan man se det?
- Hvem sidder ellers med ved bordet (Judas, Peter, forbrydere, mænd, kvinder, hjemløse)
- Hvem spise Jesus sammen med ved sit sidste måltid- og hvem er med på dette billede?
- Hvorfor skal vi gentage Jesus' sidste måltid?
- Hvad er budskabet i nadveren?
- Hvilken sammenhæng er der mellem dem dengang og os nu?
- Hvem kigger Jesus på (kigger han på os eller væk) og hvorfor?
- Kig på maden, hvad bliver der serveret?
- Hvem er med i din kirke til nadveren? Er der nogen, der ikke må deltage?
- Hvordan holder Jesus sine hænder og hvorfor?

Det sidste billede - Det himmelske måltid:

1. Kig på alterets farve og materiale. Hvad symboliserer det gyldne (det guddommelige)?
2. Nadveren forbinder jord og himmel. Kig på lysene: Hvilket bord står de på (lysenes står på bordet, men rager op i himlen og forbinder jord og himmel)? Hvorfor?
3. Se på personerne. Er det mænd eller kvinder? Hvorfor?
4. Forestiller dette billede fortid, nutid eller fremtid?

Bilag 1

The image shows a screenshot of a Facebook profile for a page named 'Jesus' (@Jesus). The profile picture is a circular portrait of Jesus. The cover photo is a large, artistic painting of Jesus with a beard and long hair, looking towards the right. The page has a blue header with the Facebook logo, the name 'Jesus', and a search icon. Below the header, there are navigation tabs: 'Startside', 'Opret', and icons for friends, messages, notifications, and a help menu. The main content area shows a post with a large image of Jesus, a 'Synes godt om' button, and a 'Send besked' button. Below the post, there is a section for 'Fællesskab' (Community) with a 'Skriv et opslag ...' (Write a post...) prompt and options for 'Billede/video', 'Tag venner', and 'Tjek ind'. To the right, there are statistics: '164.706 personer synes godt om denne side' and '165.427 personer følger dette'. At the bottom, there is an 'Om' (About) section with a 'Send besked' button and information: 'Religios organisation' and 'Foreslå ændringer'. A sidebar on the left contains navigation options: 'Om', 'Billeder', 'BandPage', 'Videoer', 'Opslag', 'Grupper', 'Fællesskab', and a green 'Opret en side' button.

Arbejder her:

Uddannelse:

Følges af:

Venner:

Familie:

Har boet:

Livsbegivenheder:

Deltager i begivenheder:

Medlem af grupper:

Kontaktoplysninger:

Minder:

Bilag 2 A

Den apostolske Trosbekendelse

Vi forsager Djævelen og alle hans gerninger og alt hans væsen.

Vi tror på Gud Fader, den Almægtige, himlens og jordens skaber.

Vi tror på Jesus Kristus, hans enbårne Søn, vor Herre, som er undfanget ved Helligånden, født af Jomfru Maria, pint under Pontius Pilatus, korsfæstet, død og begravet, nedfaret til dødsriget, på tredje dag opstanden fra de døde, opfaret til himmels, siddende ved Gud Faders, den Almægtiges, højre hånd, hvorfra han skal komme at dømme levende og døde.

Vi tror på Helligånden, den hellige, almindelige kirke, de helliges samfund, syndernes forladelse, kødets opstandelse og det evige liv.

Bilag 2 B

Den nikæenokonstantinopolitanske trosbekendelse

Vi tror på én Gud, den almægtige Fader, himmelens og jordens, alt det synliges og usynliges skaber.

Og på én Herre, Jesus Kristus, Guds enbårne Søn, som er født af Faderen før alle tider, Gud af Gud, lys af lys, sand Gud af sand Gud, født, ikke skabt, af samme væsen som Faderen, ved hvem alt er skabt, som for os mennesker og for vor frelse steg ned fra himlene og blev kød ved Helligånden af Jomfru Maria og blev menneske, som også blev korsfæstet for os under Pontius Pilatus, blev pint og begravet og opstod på tredje dagen ifølge skrifterne og opfor til himmels, sidder ved Faderens højre hånd og skal komme igen i herlighed for at dømme levende og døde, og der skal ikke være ende på hans rige.

Og på Helligånden, som er Herre, og som levedegør, som udgår fra Faderen og fra Sønnen, som tilbedes og æres tillige med Faderen og Sønnen, som har talt ved profeterne.

Og på én, hellig, almindelig og apostolisk kirke.

Vi bekender én dåb til syndernes forladelse og forventer de dødes opstandelse og den kommende verdens liv.

Bilag 3 A

Trosbekendelse

Af Simon Grotrian, forfatter

Vi tror på Jesus Kristus, vores bror og frelser, som vil samle os alle i Paradis, når dette liv er forbi,

og som har vundet over Djævelen, vores værste fjende. Vi tror, at al lidelse og smerte vil forsvinde,

og at Dommedag vil rense os for enhver tvivl og synd. Vi tror på Gud, vores far i Himlen, som har skabt os og alt det gode, vi ser, han som mætter os og er kærlighed. Vi tror på Helligånden, der

giver os vort åndedræt og holder den levende samtale i gang. Vi tror på Folkekirken som et ståsted

og hjem for alle fortabte. Vi tror på, at verden er begyndelse, og at alt skal blive nyt. Amen.

Bilag 3 B

Trosbekendelse

Af Ida Auken, cand.theol. medlem af Folketinget for Radikale Venstre:

Død, mørke og ondskab - bliv os fra livet.

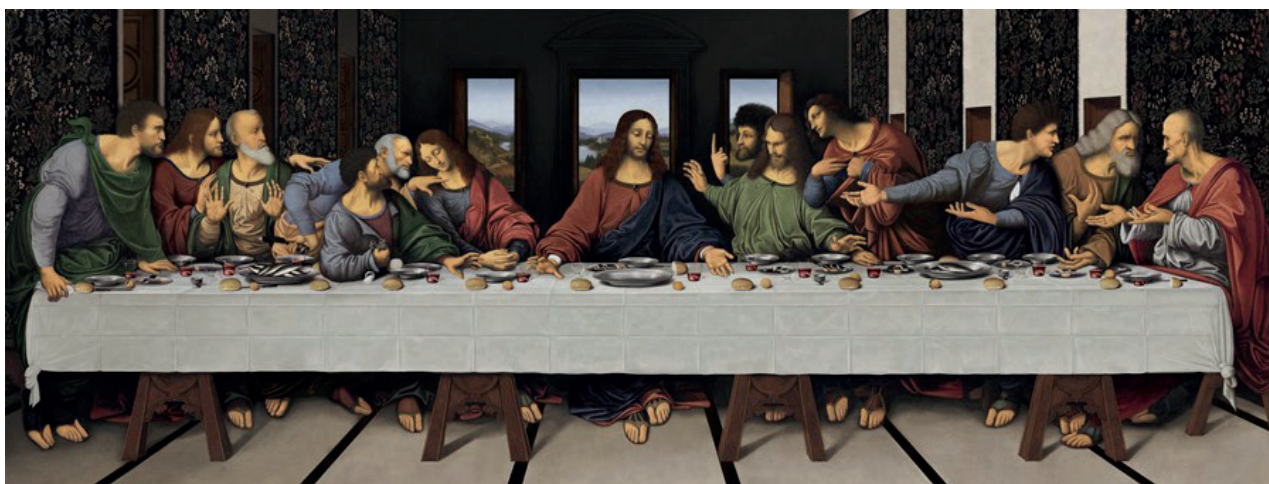
Vi tror på Gud Fader, som har skabt verden og formet os i sit billede. Gud som har givet livet skønhed og mening. Gud, hvis hænder vi kan læne os tilbage i og give slip. Gud, som omslutter os med sin kærlighed og tænder lys i vores mørke.

Vi tror på Guds søn Jesus Kristus, som hver dag giver os en ny chance. Jesus, som har sagt god for os og holder hånden over vores hjerter, når vi går til angreb på os selv. Jesus som har ofret sig for, at vi altid skal kunne leve vores liv frit og taknemmeligt uden skam og skyld.

Og vi tror på Helligånden, den stærke kraft der binder os sammen og skaber fællesskab blandt mennesker. Helligånden, der giver os inspiration, opfindsomhed og mod på tilværelsen. Helligånden, der ånder sin sandhed ind i hver af os og holder os i live.

Bilag 4 A

Jesus' sidste måltid - Da Vinci

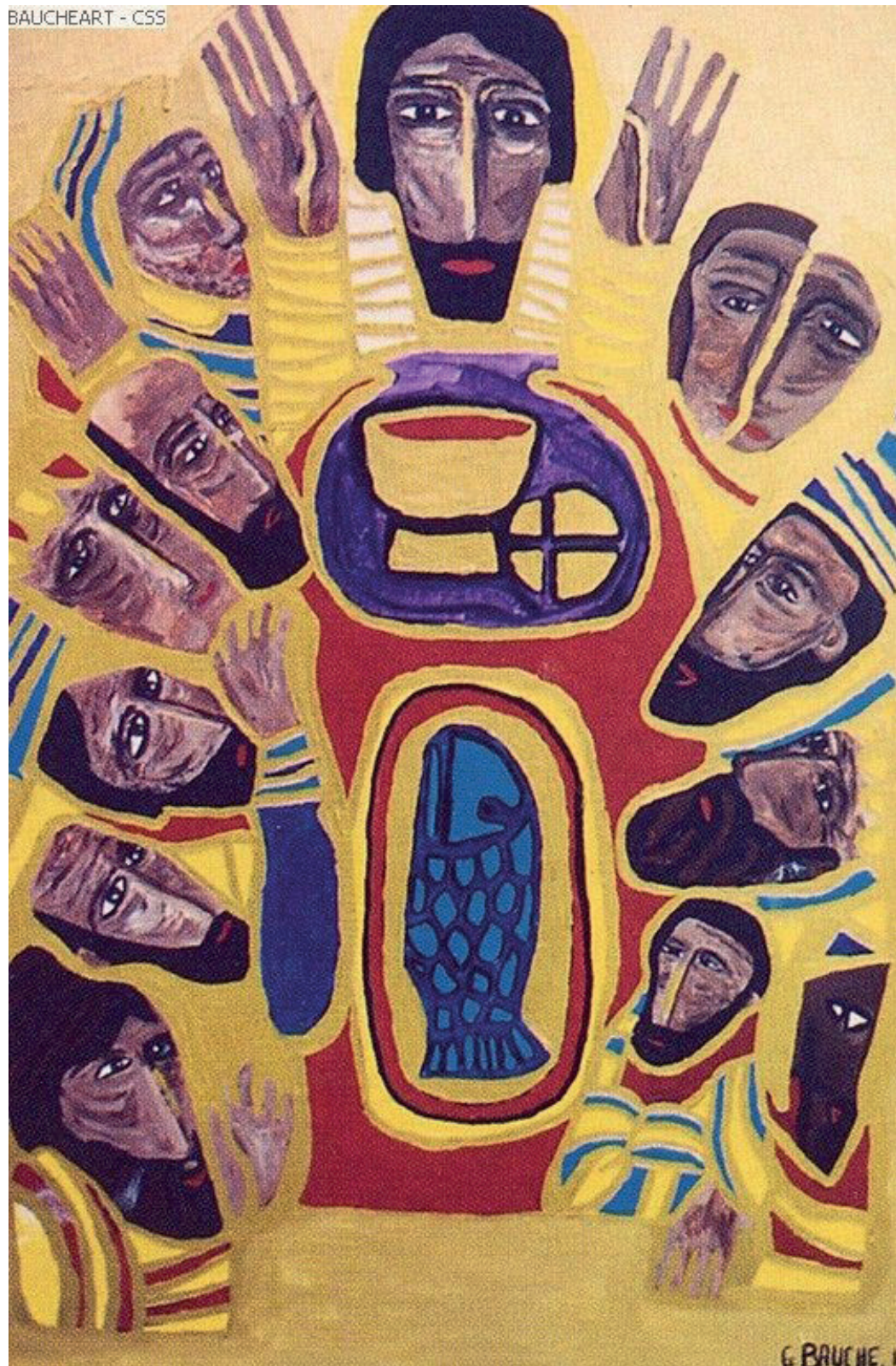

Fattige i Vancouver

Bilag 4 B

Del af Jesus

Bilag 4 C

Tilgivelse

Det himmelske måltid

